

Samenvatting

De overheid heeft zich voorgenomen een aantal stappen terug te zetten en ruimte te maken voor gereguleerde marktwerking in de Nederlandse zorgsector. Als gevolg van dit voorgenomen overheidshandelen krijgen besturen van zorginstellingen meer vrijheid, het toezicht wordt anders georganiseerd en als gevolg van nieuwe wet- en regelgeving worden de transparantie-eisen vergroot. Dit alles geeft nieuwe impulsen aan de vormgeving van health care governance. Health care governance betreft aanbevelingen voor goed bestuur, goed toezicht en adequate verantwoording voor zorginstellingen. De zorginstellingen in Nederland zoeken naar de juiste vormgeving van governance. Deze vormgeving heeft invloed op veel facetten van de bedrijfsvoering. Dit onderzoek richt zich op de financiële gevolgen.

In dit onderzoek is de volgende centrale probleemstelling geformuleerd: *Op welke wijze beïnvloedt het goed naleven van health care governance de financiële positie van algemene Nederlandse ziekenhuizen?*

Teneinde een antwoord te geven op deze probleemstelling zijn 25 algemene Nederlandse ziekenhuizen geselecteerd. Daarbij is een kwantitatieve en kwalitatieve analyse uitgevoerd aan de hand van de jaarrekeningen respectievelijk jaarverslagleggingen. Daarnaast zijn een zevental interviews uitgevoerd ten behoeve van de verzameling van extra informatie betreffende het onderwerp. Deze interviews zijn gehouden bij vier van de 25 ziekenhuizen en bij twee adviserende instellingen binnen de gezondheidszorg.

Uit de resultaten van dit onderzoek blijkt dat een directe relatie tussen health care governance en de financiële positie van algemene Nederlandse ziekenhuizen niet aanwezig is. Dit wordt hoofdzakelijk veroorzaakt doordat beide begrippen vele facetten van de bedrijfsvoering van ziekenhuizen bevatten. Eveneens is te concluderen dat de vormgeving van health care governance in de ziekenhuizen dient te verbeteren. De meeste ziekenhuizen voldoen aan de wet- en regelgeving maar onderscheidend vermogen betreffende health care governance is niet tot nauwelijks aanwezig. Eveneens dienen de financiën van de ziekenhuizen te worden verbeterd. De berekende financiële ratio's voor de ziekenhuizen in deze studie zijn ontoereikend gezien de steeds groter wordende risico's als gevolg van huidige en toekomstige externe marktontwikkelingen.

Uit de resultaten van dit onderzoek is eveneens te veronderstellen dat health care governance de financiële positie van algemene Nederlandse ziekenhuizen indirect kan

beïnvloeden. Health care governance kan bijdragen aan goede interne sturing en beheersing waardoor het ziekenhuis 'in control' is. De financiële uitkomsten worden als gevolg daarvan vormgegeven door het gevoerde beleid en niet door incidentiele gebeurtenissen. Eveneens kan met behulp van goede health care governance het risicomanagement verbeteren. Daarnaast is het mogelijk door middel van een concreet financieel meerjarenplan transparantie te geven in de financiële bedrijfsvoering. Daardoor krijgt de Raad van Toezicht meer inzicht in de financiën op lange termijn en kan waar nodig eerder worden ingegrepen.